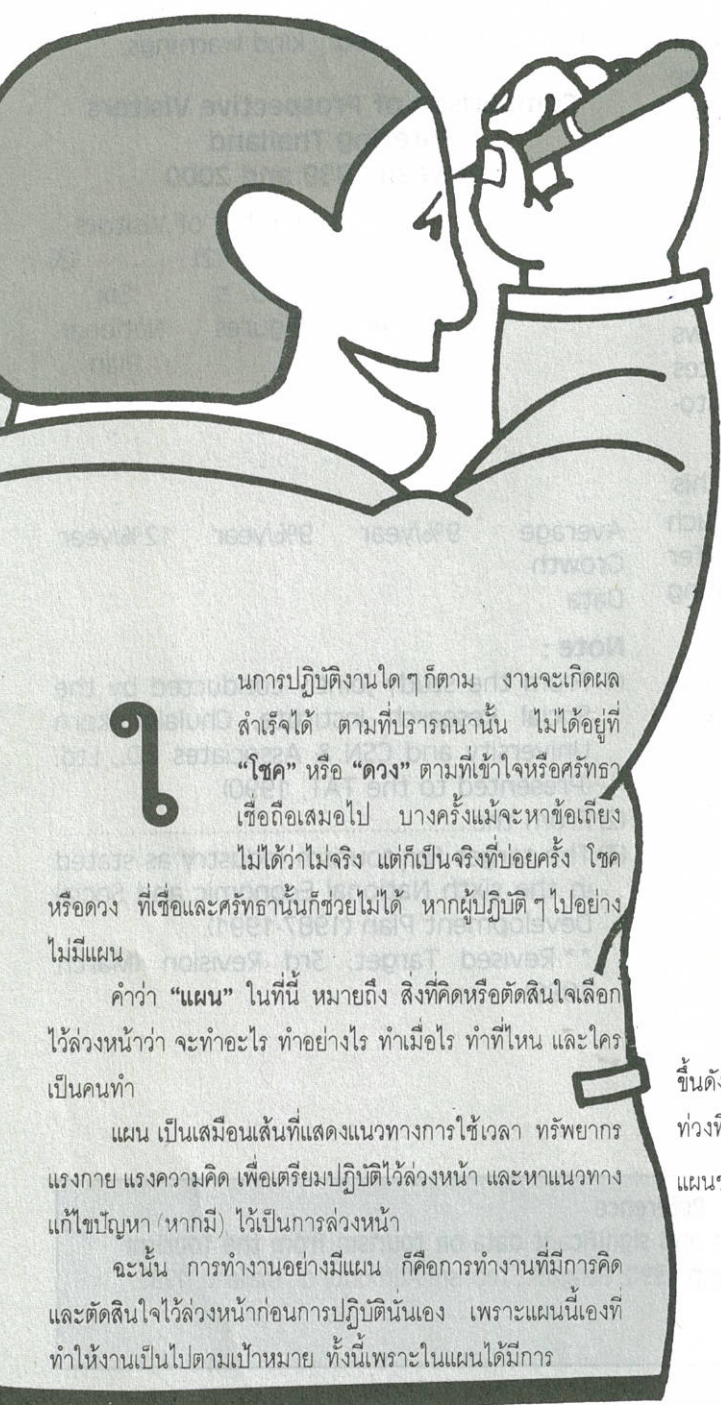

การวางแผนเพื่อความสำเร็จ

• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์

ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม งานจะเกิดผลสำเร็จได้ ตามที่ปรารถนานั้น ไม่ได้อยู่ที่ “โชค” หรือ “ดวง” ตามที่เข้าใจหรือศรัทธา เชื่อถือเสมอไป บางครั้งแม้จะหาข้อเถียง ไม่ได้ว่าไม่จริง แต่ก็ป็นจริงที่บ่อยครั้ง โชค หรือดวง ที่เชื่อและศรัทธานั้นก็ช่วยไม่ได้ หากผู้ปฏิบัติ ๆ ไปอย่าง ไม่มีแผน

คำว่า “แผน” ในที่นี้ หมายถึง สิ่งที่คิดหรือตัดสินใจเลือกไว้ล่วงหน้าว่า จะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ทำที่ไหน และใครเป็นคนทำ

แผน เป็นเสมือนแผนที่แสดงแนวทางการใช้เวลา ทรัพยากร แรงกาย แรงความคิด เพื่อเตรียมปฏิบัติไว้ล่วงหน้า และหาแนวทาง แก้ไขปัญหา (หากมี) ไว้เป็นการล่วงหน้า

ฉะนั้น การทำงานอย่างมีแผน ก็คือการทำงานที่มีการคิด และตัดสินใจไว้ล่วงหน้าก่อนการปฏิบัติงานนั่นเอง เพราะแผนนี้เองที่ทำให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะในแผนได้มีการ

- เตรียมการสำหรับปฏิบัติ, กำหนดสิ่งที่จะต้องทำไว้ล่วงหน้าแล้ว
- กำหนดวิธีการปฏิบัติและวิธีการดำเนินงานไว้ล่วงหน้าแล้ว
- คาดปัญหา ตลอดจนหาทางแก้ไขปัญหาล่วงหน้าแล้ว
- แผนจะช่วยรักษาคุณภาพของความไม่แน่นอนเพราะในการวางแผนได้เตรียมหาวิถีทางดำเนินงานไว้หลาย ๆ ทาง เพื่อให้เลือกใช้วิถีทางที่ดีที่สุดให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ

ฉะนั้น หากเกิดอุปสรรคความไม่แน่นอน และการเปลี่ยนแปลงขึ้นดังกล่าว หรือใกล้เคียงกับแผนที่วางไว้ ก็สามารถแก้ไขได้ทัน

ท่วงที

แผนช่วยในการควบคุมให้ง่ายขึ้น เพราะ

ในการวางแผนได้กำหนดสิ่งปฏิบัติ และวิธีปฏิบัติไว้เป็นการล่วงหน้า ฉะนั้นแผนที่วางไว้จึงเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ และวัดผลอันถือเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน ทำให้การควบคุมง่ายขึ้น

แผน จะทำให้งานเป็นไปอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ เพราะ

- แผนได้กำหนด สิ่งที่ควรปฏิบัติ วิธีปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติพร้อมทั้งงบประมาณเวลา แรงงาน และวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ไว้เป็นการล่วงหน้าแล้ว ทำให้ได้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติ ตามลำดับความสำคัญ ได้อย่างถูกต้องมีการประสานสัมพันธ์ทำงานเป็นทีมและ ด้วยความสามัคคี การทำงานซ้ำซ้อนกันจะไม่เกิดและ ความผิดพลาดก็จะเกิดขึ้นน้อยมาก

จากความหมายของคำว่า “แผน” ข้างต้นนั้น พอที่จะสรุป เป็นความหมายของคำว่า “การวางแผน” ได้ว่า การวางแผนคือ กิจกรรมอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดกำหนดสิ่งที่จะกระทำ ในอนาคตว่าต้องทำอะไร ทำทำไม ทำเมื่อไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร และใครเป็นคนทำ จึงจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างดีที่สุด โดยได้มีการตัดสินใจเลือกไว้ล่วงหน้าแล้ว

ทำให้เกิดการประหยัดทั้งกำลังเงิน กำลังคนและเวลา

นอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว ยังมีคำกล่าวที่ยืนยันความคิด ดังกล่าวข้างต้นว่า “Well begun is half done” ซึ่งแปลว่า “การ เริ่มต้นที่ดีเสมือนงานสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง” นั้น เนื่องจากว่า การ เริ่มต้นของผู้บริหาร ก็คือ การวางแผน

ฉะนั้น คำกล่าวนี้ก็สามรถกล่าวใหม่ได้ว่า “การวางแผน ที่ดี เสมือนงานสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง” นั่นเอง

ส่วนคำว่า “ความสำเร็จ” นั้น ไม่ได้หมายความว่า หมายถึง “งานสำเร็จ” เท่านั้น แต่คำว่า “สำเร็จ” ในที่นี้ หมายถึง = งานเสร็จ

+ ได้รับประสิทธิผล (ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ วางไว้)

+ อย่างมีประสิทธิภาพ

+ ประหยัด และ

+ เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ฉะนั้น “การวางแผนเพื่อความสำเร็จ” จึงควรมีความหมาย ดังนี้ คือ

หมายถึง กิจกรรมอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิด (think) กำหนดสิ่งที่ต้องทำในอนาคตว่า ต้องทำอะไร ทำทำไม ทำเมื่อไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร และใครเป็นคนทำ งานจึงจะสำเร็จอย่างได้

ประสิทธิผล มีประสิทธิภาพ ประหยัด และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ในการวางแผนเพื่อให้สำเร็จตามความหมายดังกล่าวข้างต้น นั้น ผู้วางแผน จำเป็นต้องเตรียมวางแผนไว้ในทุกระยะของงาน คือ

1. การวางแผนก่อนการดำเนินงาน
2. การวางแผนขณะดำเนินงาน
3. การวางแผนหลังการดำเนินงาน

การวางแผนก่อนการดำเนินงาน นั้น เป็นการทบทวนงาน ทั้งระบบ เพื่อดูความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ เวลา สถานที่ และผู้ ปฏิบัติเอง รวมทั้งความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ

การวางแผนขณะดำเนินงาน นั้น เป็นการเตรียม ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับหน้าที่และฐานะไม่ว่าจะในฐานะ

- ผู้บังคับบัญชา
- ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือ
- ผู้ร่วมงานก็ตาม

นั่นคือ หากเป็นผู้บังคับบัญชา ของผู้ใต้บังคับบัญชา ควร เตรียมปฏิบัติตนดังนี้

1. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำที่ดี LEADERSHIP
2. มีศิลปะในการสั่งการ DELEGATE
3. มีศิลปะในการบริหาร PLANNING FOR SUCCESS
4. ประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงาน EXAMPLE

LEADERSHIP

L	Leadership	มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
	Love	ให้ความรักกับทุกคน
	Laugh	อย่างมีอารมณ์ดี และ
	Language	ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม
E	Effort	ความมานะ พยายาม
	Effective	จนงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
	Economy	ได้อย่างประหยัด และ
	Efficiency	มีประสิทธิภาพ
A	Art	มีศิลปะในการใช้คนให้ได้ทั้งงานและน้ำใจ
	Ability	เอาใจใส่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามารถ
	Admire	ฉลาดที่จะชมเชยผู้มีส่วนงาน
	Authority	ประสานสัมพันธ์ด้วยใช้อำนาจหน้าที่
D	Duty	งานในหน้าที่ดูแลจนครบ

	Delegate	พบปะลูกน้องเพื่อมอบงานให้
	Discipline	ปฏิบัติตามระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด
	Decision-making	ตัดสินใจได้อย่างยอดเยี่ยม
E	Experience	เปี่ยมด้วยประสบการณ์
	Equity	ดำเนินงานด้วยความเป็นธรรม
	Enjoy	ชำนาญงานเพราะพอใจ
	Esteem	ใคร ๆ ให้ความรัก
R	Responsibility	รู้จักรับผิดชอบ
	Respect	เคารพนบนอบเป็นนิสัย
	Request	ให้อำนาจใครใช้คำหวาน
	Reasonable	สั่งงานด้วยเหตุผล
S	Social	เข้ากับคนได้ทุกระดับ
	Self - Control	บังคับใจตนเองได้
	Self - Confidence	ไม่ต้องอายด้วยเชื่อมั่น
	Smile	สร้างสัมพันธ์ด้วยรอยยิ้ม
H	Health	อิมเอ็บเพราะสุขภาพดี
	Human-relations	มีมนุษยสัมพันธ์เป็นเลิศ
	Honest	เกิดความจงรักในสถาบัน
	Heart	ด้วยรักและผูกพันอย่างจริงใจ
I	Improve	เอาใจให้ทุกสิ่งดีขึ้น
	Interest	สนใจสิ่งอื่นเพื่อพัฒนา
	Initiative	หาแนวทางใหม่ให้เริ่มต้น
	Instruct	เป็นคนชี้แนะด้วยตนเอง
P	Personality	เพิ่มความเกรงด้วยบุคลิกภาพ
	Partieipate	อาบเหงื่อด้วยมีสั่วนร่วม
	Plan	ทบทวนด้วยแผนก่อนทำ และ
	Psychology	ชำนาญในการใช้หลักจิตวิทยา

DELEGATE

- D Direct before work
- E Easy to in touch
- L Love to follow - up

- E Error in Lesson
- G get along with people
- A Attract with comprehensive
- T Take good care of all subordinate
- E Express appreciation

PLANNING FOR SUCCESS

- P Plan before work คิดก่อนทำ
- L Learn how to be done ศึกษาหาความเป็นไปได้
- A Ask for answer ถามไถ่ข้อกังขา
- N Note for record บันทึกผลงาน
- N Notice to improve หาข้อผิดพลาด (เพื่อปรับปรุง)
- I Improve to be better แก้ไขข้อผิดพลาด (ให้ดีขึ้น)
- N Nice to all มีอัธยาศัยกับทุกคน (people)
- G Getting things done through people มอบหมายงานให้ผู้อื่นช่วย
- F Face the fact กล้าเผชิญความจริง
- O Organize to be easy จัดระบบงานให้ง่ายในการปฏิบัติ
- R Reguest for favor ทำงานเป็นทีม
- S Smile to make friend ยิ้มแย้มแจ่มใส
- U Using technic ใช้ศิลป์ (เทคนิค) ในการบริหาร
- C Call for cooperation ขอความร่วมมือ
- C Control to meet objective บังคับให้งานเป็นไปตาม (แผน) เป้าหมาย

E	Express	รู้จักชมเชย
	appreciation	
S	Sense of	มีสำนึกของการร่วมเป็นเจ้าของ
	belonging	
S	Seek for self	หาแนวทางสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย
	actualization	

ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าว ผู้ปฏิบัติสามารถสำรวจตนเองดูไว้ล่วงหน้าและหากพบว่าข้อใดตนยังขาดอยู่ก็สามารถที่จะปรับปรุงตนให้มีคุณสมบัติดังกล่าวได้ สมดังคำกล่าวที่ว่า “Managers are made, not born” ซึ่งหมายถึง “ผู้บริหาร อาจสร้างขึ้นมาได้ ไม่จำเป็นต้องมีพรสวรรค์มาแต่กำเนิด” และแม้ว่าเมื่อขณะปฏิบัติจริง การปฏิบัติตนในฐานะผู้บังคับบัญชานั้นอาจจะไม่สามารถทำความพอใจให้กับผู้บังคับบัญชาได้หมดทุกคน แต่หากทำดีที่สุดแล้ว ก็ควรจะพอใจได้แล้ว เพราะคนเรามีความต่างกัน

..... ทางด้านร่างกาย

..... ทางด้านสังคม

..... ทางด้านอารมณ์ จิตใจ และนิสัย

..... ทางด้านความรู้และสติปัญญา

ซึ่งย่อมเป็นไปไม่ได้ ที่ผู้บังคับบัญชาคนนั้น ๆ จะสามารถกระทำให้อุบัติอยู่ได้บังคับบัญชาของตนได้หมดทุกคน

หากท่าน เป็นผู้อยู่ได้บังคับบัญชา ของผู้บังคับบัญชาคนหนึ่งคนใด หรือหลายคนก็ตาม ควรเตรียมปฏิบัติตนดังนี้ :-

1. มีความตั้งใจทำงานอย่างจริงจังและจริงจัง มีความรับผิดชอบ และอุทิศเวลาให้แก่งานในหน้าที่อย่างเต็มที่
2. วางตนเหมาะสม มีกิริยา มารยาทดี มีความสุภาพเรียบร้อย เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา และไม่แสดงกิริยากระด้างกระเดื่อง หรือขาดความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา
3. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม ตลอดจนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด
4. ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม
5. ปฏิบัติตนให้เป็นที่พอใจแก่ผู้บังคับบัญชา
6. ตรงต่อเวลา และแต่งกายให้สุภาพเหมาะสม
7. รักษาชื่อเสียงของหน่วยงาน

ซึ่งการปฏิบัติตนนี้ ผลดีจะสนองตอบผู้ปฏิบัติเอง โดยเฉพาะการปฏิบัติตนที่ดีของผู้อยู่ได้บังคับบัญชาต่อผู้บังคับบัญชานั้นเหนือตนขึ้นไป ตามสายการบังคับบัญชาผู้อยู่ได้บังคับบัญชานั้นต้องให้การเคารพซึ่งการเคารพในที่นี้หมายถึงการแสดงกิริยาสุภาพ วาจาสุภาพ และใจสุภาพ และผู้ที่ปฏิบัติตนเช่นนั้นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเปรียบเสมือนผู้ในฐานะแก่ลูกน้องนั้น ย่อมทำให้เกิดความเจริญกับตนเอง สมกับสุภาษิตที่ว่า “ผู้เคารพย่อมมีผู้เคารพ” และ “ผู้ให้ย่อมได้รับให้ตอบ” ตรงข้าม ผู้ที่แสดงกิริยาที่ไม่สุภาพ วาจาที่ไม่สุภาพ และใจที่ไม่สุภาพ ย่อมพบกับความเสื่อม และคนคิดจะหลีกทางให้ และจะได้รับการกระทำเช่นนั้น จากผู้บังคับบัญชาของตนเป็นการสนองตอบ สมกับสุภาษิตที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

และเมื่อท่านต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ท่านต้องเตรียมปฏิบัติตนให้เหมาะสมในฐานะผู้ร่วมงานดังนี้ :-

- มีเมตตา มีความสงสาร โอบอ้อมอารี เห็นอกเห็นใจ และส่งเสริมให้เพื่อน ๆ ได้มีความสุข
- มีความกรุณา...ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานยามทุกข์ยาก เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละตามควร
- มีมุทิตา...เมื่อเพื่อน ๆ ได้ดีก็ยินดีด้วย ไม่อิจฉาริษยา
- มีอุเบกขา...วางตัวเป็นกลาง
- มีสติ...ความระลึกได้ หรือคิดก่อนทำ
- มีสัมปชัญญะ...ความรู้ตัวในการกระทำ
- มีหิริ...ละอายแก่ใจตนเองที่จะประพฤติชั่ว
- มีโอตตปะ...เกรงกลัวต่อผลของการกระทำชั่ว
- มีฉันทะ...พอใจในสิ่งที่ดี
- มีวิริยะ...มีความเพียร
- มีจิตตะ...มีความตั้งใจจริง
- มีวิมังสา...ใช้ปัญญา
- มีทาน...มีการให้ปัน
- มีปิยวาจา...เจรจาไพเราะอ่อนหวาน
- มีอัตถจริยา...ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ประโยชน์ต่อกัน
- มีสมานัตตา...วางตัวสม่ำเสมอและเข้ากับคนได้

ทั้งนี้เพราะ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียง 2 อย่างเท่านั้น คือ

- ผู้อื่น
- ตัวเอง

ซึ่ง “ผู้อื่น” นั้น เราไม่สามารถจะกำกับหรือบังคับหรือควบคุมการกระทำของเขาได้ แต่ “เรา” คือ “ตัวเอง” สามารถกำกับบังคับ หรือควบคุมตัวของตัวเองได้ และเมื่อเราทำตัวของเราให้ประพฤติปฏิบัติดีแล้วย่อมทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นควรยึดหลักเบื้องต้นที่ว่า “เราต้องให้ในสิ่งที่เขาต้องการก่อนแล้วเราจึงจะได้รับสิ่งที่เราต้องการ” ไว้ตลอดเวลาด้วย

ในการวางแผนเพื่อความสำเร็จขณะปฏิบัติงาน นอกจาก 3 ข้อดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ยังมีปัจจัยสำคัญอีก 1 ปัจจัย ซึ่งควรกล่าวถึงในที่นี้ด้วย คือ “การมีมนุษยสัมพันธ์” ...การมีมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์นั้น มาจากคำกล่าวที่ว่า “คนมิใช่สิ่งของ” (Man is not a thing) แต่คนเป็นสิ่งที่มีชีวิตจิตใจ (Man is a human being) ฉะนั้น มนุษยสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องของการศึกษาจิตใจของคน ในการติดต่อเกี่ยวข้องกัน การเข้ากันได้ การเอาใจใส่ผู้อื่น และการสร้างความสำเร็จของตนเองและงานของส่วนรวมโดยอาศัยผู้อื่น

ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี จะเป็นผู้ที่เข้ากับคนอื่นได้ง่าย มีคนพอใจรักใคร่นับถือ ให้ความเกรงใจ มีแต่ผู้ที่นิยมชมชอบ อยากพูดคุยและติดต่อดูด้วย และเป็นผู้บังคับบัญชาที่ชนะใจลูกน้อง ลูกน้องให้ความศรัทธาเชื่อถือยกย่องและจงรักภักดี และหากเป็นลูกน้องผู้ใดก็จะได้รับความไว้วางใจ ความรักใคร่เมตตา จากผู้เป็นหัวหน้า รวมทั้งได้รับความสนิทสนมชื่นชอบมากจากเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนการวางแผนภายหลังการดำเนินงาน นั้นเป็นการเตรียมคาดการณ์ถึงผลของงานที่จะเกิด แล้วเปรียบเทียบกับผลของงานที่คาดว่าจะได้รับจากการปฏิบัติจริง ๆ แล้วดูความแตกต่างของผลงานปฏิบัติได้จริงว่าสูงหรือต่ำกว่าผลของงานที่คาดการณ์ไว้ โดยเฉพาะ

หากต่ำกว่าผลที่คาดการณ์ไว้แล้วย่อมจำเป็นต้องเตรียมการแก้ไขไว้ด้วย

การวางแผนภายหลังการดำเนินงานนี้ เป็นการเตรียมแก้ไขเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้าซึ่งย่อมเป็นการดีที่ได้เตรียมปฏิบัติไว้ป้องกันหรือขจัดไว้เป็นการล่วงหน้าแล้ว ดังนั้น สิ่งบกพร่องหรืออุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดก็จะหมดไปโดยสิ้นเชิง งานก็จะเดินหน้าไปสู่เป้าหมายได้ด้วยความสำเร็จ

จากข้อคิดข้างต้น หากท่านได้ไตร่ตรองดู แล้วนำไปปฏิบัติ เพราะการคิดก่อนทำนั้นย่อมได้ใช้สติ-ปัญญา ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้าหาความเป็นไปได้ ความเป็นไปไม่ได้ และหาเส้นทางแห่งความสำเร็จเตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว ความสำเร็จก็ย่อมจะปรากฏได้โดยง่ายตรงข้ามถ้าทำก่อนคิดหากผิดพลาดก็คงสายเกินไปที่จะแก้ไข เพราะอาจจะแก้ไขได้โดยยาก หรืออาจจะแก้ไขไม่ได้เลยก็ได้

สิ่งสุดท้ายที่จะให้เพื่อท่านจะได้เป็นผู้หนึ่งที่ประสบผลสำเร็จในชีวิต ทั้งชีวิตในหน้าที่การงานและชีวิตในครอบครัว ก็โดยการปฏิบัติตนดังนี้ :-

- จงรักภักดีต่อสถาบันที่ตนทำงาน

หากจะมีการตำหนิก็เพียงเพื่อ “ติเพื่อก่อ” ไม่ใช่ “ติเพื่อทำลาย”

- ซื่อสัตย์ต่องานในหน้าที่

...พอใจทำ และทำงานนั้น ๆ ด้วยความสุขและโดยบริสุทธิ์ใจ

- ปฏิบัติงานอย่างตั้งใจ จริงใจ และจริงจัง

...ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ และมุ่งต่อผลสำเร็จ โดยระลึกว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น” และประการสุดท้าย คือ

- การจริงใจ และให้ความรักต่อทุกคน

...ฟังชนะความชั่ว ด้วยความดี

...ฟังชนะคนตระหนี่ ด้วยการให้

แล้วท่านก็จะเป็นผู้หนึ่งที่ประสบผลสำเร็จในที่สุด

ขอความสำเร็จนั้น จงเป็นของทุกท่านและตลอดไปด้วยเทอญ □■